

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a 2007. év november hó 8. napján tartott nyilvános tárgyaláson meghozta és kihirdette az alábbi

Í T É L E T E T:

A jelentős mennyiségű kábítószerrel visszaélés büntette miatt **I.r. vádlott és társai** ellen indított büntető ügyben a Fővárosi Bíróság 2007. év február hó 9. napján kihirdetett 12.B.932/2005/90. sorszámú ítéletét **II.r., III.r. és IV.r. vádlottak** tekintetében **m e g v á l t o z t a t j a** .

II.r. és IV.r. vádlottak cselekményeit egységesen részben bűnsegédi, részben tettesi minőségben, jelentős mennyiségű kábítószer megszerzésével elkövetett kábítószerrel visszaélés büntettének minősíti.

III.r. vádlott bűncselekményei megnevezése helyesen jelentős mennyiségű kábítószer megszerzésével elkövetett kábítószerrel visszaélés büntette és csekély mennyiségű kábítószer átadásával elkövetett kábítószerrel visszaélés vétsége.

II.r. vádlott főbüntetését 3 (három) évi és 6 (hat) hónapi fegyházbüntetésre;

III.r. vádlott főbüntetését 4 (négy) évi fegyházbüntetésre;

IV.r. vádlott főbüntetését 2 (kettő) év börtönbüntetésre enyhíti. A börtönbüntetés végrehajtását 3 (három) évi próbaidőre felfüggeszti.

A közügyektől eltiltás mellékbüntetését mellőzi.

IV.r. vádlottat 200.000.- (kettőszázezer) forint pénzmellékbüntetésre is ítéli, melyet meg nem fizetése esetén 1.000.- (ezer) forintonként kell egy-egy napi fegyházbüntetésre átváltoztatni.

Az elsőfokú bíróság által a vádlottak terhére megállapított bűnügyi költség összegét II.r. vádlottnál 274.213.- (kettőszázhetvennégyezer-kettőszáztizenhárom), III.r. vádlottnál 373.440.- (háromszázhetvenháromezer-négyszáznegyven), IV.r. vádlott tekintetében 171.648.- (százhetvennégyezer-hatszáznegyvennyolc) forintra mérsékli. 98.100.- (kilencvennyolcezer-egyszáz) forint bűnügyi költséget az állam visel.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét II.r., III.r. és IV.r. vádlott tekintetében helybenhagyja.

II.r. vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban eltöltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

A másodfokú eljárásban felmerült összesen 12.800.- (tizenkettőezer-nyolcszáz) forint bűnügyi költség az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS :

A Fővárosi Bíróság 2007. év február hó 9. napján kelt 12.B.932/2005/90. számú ítéletében I.r. vádlottat jelentős mennyiségű kábítószerrel visszaélés büntette miatt 6 év 6 hónap börtönbüntetésre és a Magyar Köztársaság területéről végleges kiutasításra ítélte;

II.r. vádlott, III.r. és IV.r. vádlottakat bűnösnek mondta ki jelentős mennyiségű kábítószerrel visszaélés büntetében, melyet II.r. vádlott felbujtóként, IV.r. vádlott bűnsegédként követett el, továbbá e három vádlottat kábítószerrel visszaélés vétségében is bűnösnek mondta ki. Ezért II.r. vádlottat 7 év fegyházbüntetésre és 7 év közügyektől eltiltásra, III.r. vádlottat 6 év fegyházbüntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra, IV.r. vádlottat 3 év 6 hónap fegyházbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A kiszabott szabadságvesztésbe beszámította a vádlottak által előzetes fogvatartásban, illetve III.r. vádlott által házi őrizetben eltöltött időt. II.r. vádlott tekintetében elrendelte az Egri Városi Bíróság 15.B.1182/2003/4. számú ítéletével kiszabott 1 év 6 hónapi, végrehajtásában 4 évi próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását.

Rendelkezett egyes bűnjelként lefoglalt tárgyak és készpénz elkobzásáról, mások lefoglalásának megszüntetéséről és kiadásáról, valamint iratoknál kezeléséről. Kötelezte a vádlottakat az összesen felmerült 1.006.954.- forint bűnügyi költség megfizetésére, míg 1.228.974.-Ft tekintetében megállapította, hogy azt az állam viseli.

Az ítélet ellen az ügyész II.r. és IV.r. vádlottak tekintetében jelentett be fellebbezést. Indítványozta II.r., IV.r. vádlottak kábítószerrel visszaélés vétségének értékelt cselekményét jelentős mennyiségű kábítószerrel visszaélés büntetnének, illetve kábítószerrel visszaélés büntetnének értékelni; IV.r. vádlottal szemben súlyosabb fő- és mellékbüntetés kiszabását tartotta indokoltnak.

II. r., III. r. és IV. r. vádlottak, valamint védőik enyhítésért jelentettek be fellebbezést. I. r. vádlott tekintetében az ítélet 2007. év február hó 9. napján jogerőre emelkedett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.102/2006/12. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, és annak megállapítását kérte a másodfokú bíróságtól, hogy II. r. és IV. r. vádlottak kábítószerrel visszaélés vétségének értékelt cselekményét a II. r. vádlott tekintetében a Btk. 282. § (1) bekezdésébe ütköző és a

(2) bekezdés b./ pontja szerint minősülő jelentős mennyiségű kábítószerrel visszaélés büntettének; a IV. r. vádlott esetében a Btk. 282. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő kábítószerrel visszaélés büntettének minősítse és az utóbbi vádlottal szemben kiszabott büntetést súlyosítsa. Indítványozta továbbá, hogy az ügyészi fellebbezéssel egyébként nem érintett III.r. vádlott cselekményét ne a Btk. 282. § (1), (2) bekezdés b./ pontja szerinti kábítószerrel visszaélés büntettének, hanem a Btk. 282/A. § (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő felbujtóként, jelentős mennyiségű kábítószerre átadással elkövetett kábítószerrel visszaélés büntettének értékelje.

A vádlottak közül II. r. és III. r. vádlottak védői beadványukban bizonyítási indítványt, IV. r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolását terjesztette elő.

II. r. vádlott védője tanúként indítványozta meghallgatni dr. Funk Sándort és kérte annak megállapítását, hogy II. r. vádlott kábítószerfüggő személyként követte el a bűncselekményt. Erre, valamint az ítélet belső arányosságára tekintettel a vele szemben kiszabott büntetést eltúlzottnak tartotta.

III. r. vádlott védője becsatolta az általa felkért dr. Kozma Mihály és dr. Tóth Mária elme-orvosszakértői véleményét, mely szerint a III. r. vádlott kábítószerfüggő. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság szakértőként vonja be őket a büntetőeljárásba, véleményük alapján állapítsa meg, hogy a III. r. vádlott kábítószerfüggőként követte el a bűncselekményt.

IV. r. vádlott védője a fogyasztás tekintetében egyetértett a cselekmény Btk. 282. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a./ pontja szerinti minősítésével, egyebekben a jelentős mennyiségű kábítószerrel visszaélés helyett kérte azt bűnpártolásnak értékelni, erre tekintettel a kiszabott büntetés enyhítését indítványozta.

A Fővárosi Ítéltábla bizonyítást foganatosított III. r. vádlott függősége tekintetében, melynek keretében segítőként hallgatta meg dr. Kozma Mihályt, valamint az elsőfokú eljárás során nem nyilatkoztatott dr. Várady Judit és dr. Szabó Ferenc szakértőket; egyben elutasította a dr. Kozma-dr. Tóth páros orvos-szakértőkenti bevonására tett védői indítványt. A másodfokú tárgyalás megtartásának nem képezte akadályát az, hogy azon III. r. vádlott szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg. A Be. 365. § (1) bekezdés utolsó fordulata alapján ugyanis *a vádlott távollétében a tárgyalás megtartható ha a terhére nem jelentettek be fellebbezést.*

A bizonyítást követően perbeszédében a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője az ügyészi fellebbezést fenntartotta. Az átiratában foglaltakkal egyezően indítványozta II. r., III. r. és IV. r. vádlottakkal szemben alkalmazott minősítés megváltoztatását, és a IV. r. vádlottal szemben súlyosabb fő- és mellékbüntetés kiszabását.

II. r. vádlott védője vitatta, hogy a II. r. vádlott felbujtotta volna I. r. vádlottat a kábítószer átadására. Ezzel szemben valójában II. r. vádlott tevékenysége a III.r. vádlott cselekményéhez kapcsolódott, mivel az ő érdekében tevékenykedett, bűnsegédként a kábítószer megszerzésében működött közre. Kérte továbbá annak megállapítását is, hogy a II. r. vádlott kábítószerfüggőként követte el a terhére rótt cselekményeket.

II. r. vádlott felszólalásában csatlakozott védőjéhez, emellett megbánásának adott hangot.

III. r. vádlott védője a súlyosítási tilalomra figyelemmel nem látott törvényes lehetőséget a III. r. vádlottra nézve terheőbb minősítés megállapítására. Az eljárás egyébként sem alapozza meg a cselekmény akkénti értékelését, hogy továbbértékesítési célzattal szerezte meg a kábítószer a III. r. vádlott. A függőség tekintetében dr. Baraczka Balázs szabálytalanul működött közre a szakértői vélemény elkészítésében, mikor személyesen nem vizsgálta meg a vádlottat. A Budapesti Igazságügyi Orvosszakértői Intézet szakértői véleménye ezért a törvénnyel ellentétes, így bizonyítékként nem vehető figyelembe. Erre tekintettel nem értékelhető dr. Várady Judit és dr. Szabó Ferenc felülvéleménye sem. A dr. Gaál Katalin - dr. Juhász Krisztina, valamint dr. Pigniczky Krisztina - dr. Kiss Lajos igazságügyi orvosszakértők véleménye szerint viszont a III. r. vádlott függő. Ezen szakvéleményeket pedig dr. Kozma Mihály és dr. Tóth Mária által készített szakértői vélemény is alátámasztja. A védő ezért annak megállapítását kérte, hogy a III. r. vádlott függőként követte el a terhére rótt bűncselekményeket. A vele szemben felmerült nagyszámú enyhítő körülményre figyelemmel, a kiszabott büntetés lényeges enyhítését indítványozta.

IV. r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolását azzal egészítette ki, hogy az 1/2007. jogegységi döntésben írtak helyes értelmezése szerint önmagában a vádlottak beismerő vallomása még nem alapozza meg az általuk állítólagosan elfogyasztott kábítószer mennyiségének az összeadását. A IV. r. vádlott fogyasztás tekintetében tett előadásából még nem következik, hogy az általa elfogyasztott kábítószer hatóanyagtartalma meghaladta volna a csekély mennyiség felső határát. Nem tartotta ezért indokoltnak a vádlottal szemben kiszabott büntetés súlyosítását.

~~~~~ o ~~~~~ o ~~~~~

A Fővárosi Ítéltábla a Be. 348. § (1) bekezdésére figyelemmel, a 349. § (1) bekezdése alapján a fellebbezéssel érintett II. r., III. r., IV. r. vádlottak tekintetében bírálta felül a jogorvoslattal támadott bírósági ítéletet és az azt megelőző elsőfokú eljárást.

Megállapította, hogy a Fővárosi Bíróság a perrendi szabályok nagyobb részének betartásával folytatta le az eljárást. III. r. vádlott védőjének hivatkozásával szemben nem minősül eljárási szabálysértésnek dr. Baraczka Balázs és Czimmermann

Márton igazságügyi orvosszakértők szakvéleményének, továbbá az ellentétes szakértői véleményekre tekintettel a kirendelt dr. Szabó Ferenc és dr. Várady Judit újabb szakvéleményének bíróság általi értékelése. A Be. 101. § (2) bekezdése szerint az elmeállapot vizsgálatánál kétség kívül két szakértőt kell alkalmazni. Az a körülmény, hogy dr. Baraczka Balázs nem vett részt a vádlott személyes megvizsgálásában, legfeljebb szakmai hiba, viszont - erre vonatkozó törvényi rendelkezés híján - még nem minősül olyan eljárási szabálysértésnek, amely miatt a szakvélemény ne volna figyelembe vehető. A Be. előbbi rendelkezése ugyanis bár előírja két szakértő részvételét, de azt nem, hogy mindketten személyes vizsgálatra kötelezettek. Azt pedig a védő sem vitatta, hogy a szakértői páros egyébként közösen készítette el a szakvéleményt. Ez a körülmény egyébként már önmagában is indokolta, hogy az elsőfokú bíróság újabb szakvélemény beszerzését rendelje el a kábítószer-függőség tekintetében. Arra pedig a III. r. vádlott védője sem hivatkozott, hogy az újabb szakértői véleményt elkészítő és a másodfokú tárgyaláson meghallgatott dr. Szabó-dr. Várady szakértő páros a szakvélemény megalkotása során megsértette volna az eljárási szabályokat. Ebből következően szakvéleményük nem tartozik a Be. 78. §. (4) bekezdés hatálya alá, ezért bizonyítékként figyelembe vehető.

Eljárási szabálysértést követett el ugyanakkor az elsőfokú bíróság, amikor a le nem foglalt kábítószeres hatóanyag tartalmának megállapításánál elfogadta dr. Veres Tibor igazságügyi vegyészszakértő szakértői véleményét, annyiban, hogy a tényállás II/1-3. pontjaiban rögzítette a II-IV. r. vádlottak által évek alatt megszerzett, elfogyasztott kábítószer tiszta hatóanyagtartalmát.

A Fővárosi Ítéltábla áttekintette az ezzel kapcsolatos ítélkezési gyakorlatot és megállapította, hogy a vegyészszakértő számos olyan esetben terjesztett elő szakvéleményt, amelyben le nem foglalt, ezért meg nem vizsgálható kábítószeres hatóanyag tartalmára nyilatkozott. A Fővárosi Ítéltábla több határozatában rámutatott arra, hogy a vegyész-szakértő nem rendelkezik szakértői kompetenciával a meg nem vizsgálható kábítószeres hatóanyagtartalma tekintetében, hanem a bíróságnak kell ezzel kapcsolatosan mérlegelni a meglévő, avagy hiányos bizonyítékokat, majd határozatában elemzően kifejezni azt, hogy csupán vádlotti vagy tanúvallomások alapján milyen fajtájú, súlyú és hatóanyag-tartalmú kábítószeres értékesítését vagy megszerzését állapítja meg. A Be. 99. §. (1) bekezdése szerint szakértő csak akkor alkalmazható, ha a bizonyítandó tény megállapításához, megítéléséhez különleges szakértelem szükséges. Ez jelen esetben azért volt szükségtelen, mert a vádlottak beismerő vallomásának mérlegeléséhez kellett (bírói) szakértelem.

Jelen esetben, mivel a vádlottak által elfogyasztott kábítószer mennyiségére saját vallomásukon kívül semmilyen egyéb bizonyíték nem állt rendelkezésre, a csak ezen alapuló vegyészszakértői véleményt bizonyítékként nem vehette volna figyelembe az elsőfokú bíróság.

A Fővárosi Bíróság a tényállás megállapítása során egyebekben az ügy helyes jogi és ténybeli megítéléséhez szükséges tényeket felderítette, a lehetséges bizonyítékokat összegyűjtötte, azokat megvizsgálta és értékelési körébe vonta.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a tényállás túlnyomó részt megalapozott, azonban az egyébként fellebbezéssel nem érintett I. r. vádlott tekintetében elmaradt annak felderítése, hogy mi indította az I. r. vádlottat a cselekménye elkövetésére, márpedig ennek a minősítésre kiható jelentősége van valamennyi fellebbezéssel érintett vádlott tekintetében. A lefolytatott eljárás alapján **kétséget kizáróan nem volt bizonyítható**, hogy I. r. vádlottat a kábítószer átadásában II. r. vádlott felhívása motiválta volna. Márpedig annak, hogy a bűncselekmény elkövetésére mi indította az I. r. vádlottat, döntő kihatása van II. r. és IV. r. vádlottak cselekménye minősítésénél.

Az elsőfokú bíróság ítélete az előbb írtakra tekintettel a Be. 351. § (2) bekezdés b.) pontjának második fordulata, valamint d.) pontja szerinti megalapozatlanságban szenved, mert e tekintetben a tényállás hiányos, illetve a megállapított tényekből további tényre helytelen következtetést tartalmaz. Ezt a másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a.) pontja - az iratok tartalma - alapján az alábbiak szerint orvosolta:

- Kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy I. r. vádlott a vád tárgyát képező cselekmények előtt mások részére is árusított-e kábítószer, de ennek ellenkezője - azaz, hogy nem árusított - sem állapítható meg. Kétséget kizáró bizonyossággal ezért az sem állapítható meg, hogy I. r. vádlott II. r. vádlott felhívására hozta be az országba a kábítószer, majd adta át III. r. vádlottnak, avagy a már rendelkezésére álló „kereskedői” készletéből értékesített.
- II. r. és IV. r. vádlottak nem a kábítószer átadásában voltak I. r. vádlott segítségére, hanem abban működtek közre (nyújtottak segítséget), hogy III. r. vádlott a kábítószer megszerezze.
- Az előbbivel ellentétes, bizonyítékokkal alá nem támasztott megállapításokat **kirekeszti** az elsőfokú bíróság ítéleti tényállás 5. oldal utolsó előtti bekezdéséből: *„I.r. vádlott II.r. vádlott felkérésére vállalta marihuána Hollandiából történő beszerzését, és annak Magyarországra való behozatalát”,* valamint a 6. oldal 3. bekezdéséből: *„I.r. vádlott a tettenérést megelőző megelőző napokban a kábítószer a megbízás alapján a személygépkocsijában Magyarországra behozta”.* Kirekeszti továbbá az elsőfokú bíróság ítéletének bizonyítékokat értékelő és jogi indokolást tartalmazó részéből is az előbbiekkal ellentétes megállapításokat. A 6. oldal 4. bekezdés első mondatát akként **pontosítja**, hogy *II. r. vádlott* a kábítószer III. r. vádlott általi átvétele érdekében *egyeztetett az I. r. vádlottal*, a 6. oldal utolsó előtti bekezdését pedig akként, hogy *IV. r. vádlott a tolmácsolással* III.r. vádlottnak nyújtott segítséget, a kábítószer megszerzése érdekében működött közre.
- Kétséget kizáró bizonyossággal nem állapítható meg, hogy II.r. III.r. és IV.r. vádlottak által fogyasztási céllal megszerzett, majd elfogyasztott kábítószer együttes hatóanyag tartalma a csekély mennyiség felső határát meghaladta volna. Az elsőfokú bíróság ezzel ellentétes megállapításait - a történeti tényállás

7. oldal utolsó bekezdésétől a 9. oldal második bekezdésével bezárólag (II/1-3. pont), továbbá a bizonyítékok értékelésénél a 19-20. oldalról - kirekeszti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg, hogy III. r. vádlott szándéka a kábítószer **saját célra történő megszerzése** volt. Ennek érdekében vette fel a kapcsolatot II. r. vádlottal, aki **a megszerzés elősegítése érdekében** ismertette össze a III. r. vádlottat I. r. vádlottal. Az elsőfokú bíróság által a bizonyítékok értékelésénél írtakból inkább az következik, hogy I. r. vádlott nem első alkalommal hozott be az ország területére és adott át kábítószer. A lefolytatott bizonyítás eredményeként így nem volt kizárható, hogy az I. r. vádlott rendszeresen foglalkozott kábítószer értékesítésével. Márpedig ez esetben a felé kinyilvánított kábítószer megszerzésére irányuló kívánság kifejezése nem tekinthető az értékesítés motívumának, hanem a kábítószer-kereskedők felé kifejezett szokásos vételi szándéknak, amely rábírásnak nem tekinthető.

Az elsőfokú bíróság által egyébként helyesen megállapított tényállásból ezért az következik, hogy nem II. r. vádlott felhívására követte el a bűncselekményt az I. r. vádlott. II. r. és IV. r. vádlott - aki korábban nem is ismerte a kábítószer átadót I. r. vádlottat - III. r. vádlott kábítószer megszerző tevékenységéhez kapcsolódott. Ebből pedig az is következik, hogy II. r. és IV. r. vádlottak cselekménye nem a kábítószer értékesítő I. r. vádlott tevékenységével volt kapcsolatos, miként III. r. vádlott magatartása is a kábítószer saját maga részére megszerzését, nem pedig más személyhez jutását valósította meg. Ezzel szemben kétséget kizáróan az volt megállapítható, hogy mind II. r., mind IV. r. vádlottak tevékenységükkel III. r. vádlott kábítószerhez jutását segítették elő az irányadó tényállás szerint.

Ahogy a másodfokú bíróság erre korábban utalt II. r., III. r. és IV. r. vádlottak által megszerzett és elfogyasztott kábítószer tekintetében eljárási okból nem volt figyelembe vehető a vegyészszakértői szakvélemény. E vádlottak beismerő vallomásának értékelésénél nem hagyható figyelmen kívül a Be. 4. §-ában szabályozott in dubio pro reo elve, vagyis a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a terhelt terhére. E mellett alkalmazandó a Be. 118. § (2) bekezdése is, mely szerint *a terhelt beismerése esetén - ha a törvény eltérően nem rendelkezik - meg kell szerezni az egyéb bizonyítékokat is.*

Tekintettel arra, hogy ez esetben ez nem történt meg, nincsen arra vonatkozó kétséget kizáró bizonyíték, hogy a vádlottak fogyasztás céljából a csekély mennyiség felső határát meghaladó kábítószer szerezték volna meg. Ennek megállapításánál ugyanis nem hagyható figyelmen kívül, hogy egyikük sem kábítószer függő, III. r. vádlott vizeletéből pedig még kábítószer sem volt kimutatható.

Ahogyan erre az elsőfokú bírósági eljárás értékelésénél a másodfokú bíróság már utalt, nem tévedett a Fővárosi Bíróság, amikor II. r. és III. r. vádlottak kábítószer függősége tekintetében azokat a szakvéleményeket fogadta el, melyek a függőséget kizárták.

II. r. vádlottal kapcsolatosan készült szakvélemények közül kiemelendő, hogy helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság az ítélet 17. oldal 3. bekezdésében arra, hogy Funk Sándor nem igazságügyi szakértő, és a szakvéleményét - szemben az eljárási törvény rendelkezéseivel - egyedül terjesztette elő.

Mind II. r., mind III. r. vádlott tekintetében megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság igen körültekintően, több szakértő szakvéleménye figyelembe vételével zárta ki e vádlottak függőségét. III. r. vádlott tekintetében az eltérő szakvélemények közti ellentmondás tisztázásra újabb szakvélemény beszerzését rendelte el. Ennek készítőit a másodfokú eljárásban felvett bizonyítás keretében a Fővárosi Ítéltábla meghallgatta. Aggálymentes szakvéleményükre figyelemmel nem volt indokolt a másodfokú bírósági tárgyaláson segítőként meghallgatott dr. Kozma Mihály, továbbá társa, dr. Tóth Mária szakértőkénti kirendelése, mivel dr. Kozma Mihály orvosszakértő úgy nyilatkozott, hogy a szakértők számára egyébként kötelező módszertani levéllel szakvéleményük álláspontja ellentétes. Ezért III. r. vádlott védőjének erre irányuló bizonyítási indítványát a másodfokú bíróság elutasította. Ismételten megjegyzendő, hogy III. r. vádlott vizeletében nem találtak kábítószer, így a másodfokú bíróság a fogyasztás tényét alátámasztó egyező szakvélemények alapján állapította csak meg ezeket bizonyítékként értékelve, hogy csekély mennyiséget fogyasztásra megszerzett.

~~~~~ o ~~~~~ o ~~~~~

A Fővárosi Bíróság helyesen vont következtetést II. r., III. r. és IV. r. vádlottak bűnösségére, a II. és IV. r. vádlott cselekményét azonban részben tévesen minősítette, míg III. r. vádlott tekintetében téves a bűncselekmények megnevezése.

Ahogy arra a tényállás felülbírálatánál a másodfokú bíróság már utalt, nem volt kétséget kizáróan megállapítható, hogy I. r. vádlott II. r. vádlott felhívására adta át a kábítószer III. r. vádlottnak. E tényből pedig az a jogi következtetés vonható le, hogy III. r. vádlott a kábítószer megszerzéséért, II. r. és IV. r. vádlottak pedig ezen megszerző tevékenységhez kapcsolódó segítségnyújtásért vonhatók felelősségre. Ahogy erre a jogirodalom rámutat *a felbujtás a tettesi cselekményhez viszonyítva önállóan részecselekmény, vagyis e vonatkozásban a specialitás érvényesül*, vagyis III. r. vádlott tettesi alapcselekménye képezi az elbírálás alapját, nem pedig a felbujtásszerű önállóan részecselekménye. Utóbbi elkövetői alakzat akkor állapítható meg, ha *a felbujtó további magatartásával tettesi cselekményt nem valósít meg*.

Téves a fellebbviteli főügyészség azon álláspontja, hogy a kábítószer megszerezni kívánó személy vásárlási szándékának jelzésével a kereskedőt mindig „felbujtja”, mivel a kábítószer megszerzője minden ilyen esetben a saját maga részére történő átadásnak lenne a felbujtója.

A Btk. 282/A. § (1) bekezdés törvényszövegéből - *aki kábítószer kínál, átad, forgalomba hoz vagy azzal kereskedik* - az következik, hogy ezt a bűncselekményt az követi el, aki a kábítószer **másnak** kínálja adja át, stb. Jelen esetben III. r. vádlott magatartása már csak azért sem valósítja meg e bűncselekmény felbujtását, mert -

tekintettel arra, hogy a részesség csak tettesi alapcselekményhez kapcsolódhat - ez nem egy „más személynek” történő átadást, hanem saját magának kábítószer jutását célozta. A tényállás szerint nem állapítható meg, hogy az I. r. vádlottat a kereskedelemre, forgalomba hozatalra a II. r. vádlott felhívása bírta rá, tehát ebből következően III. r. vádlott sem minősülhet a „felbújtó felbújtójának”.

II. r. és IV. r. vádlottak cselekménye III. r. vádlott tevékenységéhez kapcsolódóan a Btk. 282. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b.) pont szerint minősülő jelentős mennyiségű kábítószer megszerzésével elkövetett kábítószerrel visszaélés büntetnének minősül, melyet mindketten bűnsegédként követtek el. A II. és IV. r. vádlottak által megszerzett és elfogyasztott kábítószer beleolvad e jelentős mennyiségbe, az utóbbi tevékenységet azonban a vádlottak tettesként követték el. Ugyanazon törvényi tényálláson belül a bírói gyakorlat szerint akkor sincs halmazat, ha az elkövetői magatartások különbözők.

III. r. vádlott által az I. r. vádlottól átvett, valamint korábban elfogyasztott kábítószerrel kapcsolatos elkövetési magatartása is azonos jogszabályhely - a Btk. 282. § (1), (2) bekezdés b./ pont - szerint minősül, ezért az egységesen egy bűncselekménynek értékelendő. Ennek minősítésénél az elsőfokú bíróság nem tévedett, azonban a bűncselekmény megnevezése helyesen jelentős mennyiségű kábítószer **megszerzésével** elkövetett kábítószerrel visszaélés büntette. IV. r. vádlottnak átadott, a csekély mennyiség felső határát meg nem haladó kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmény megnevezése pedig csekély mennyiségű kábítószer **átadásával** elkövetett kábítószerrel visszaélés vétsége.

II. r., III. r. és IV. r. vádlott által elfogyasztott kábítószerrel kapcsolatosan az elsőfokú bíróság által megállapítottához képest megváltozott tényállás folytán nem volt megállapítható a fellebbviteli főügyész súlyosabb minősítésre irányuló indítványa.

Abban az esetben, ha a megállapítható lenne a vádlottak terhére olyan mennyiségű kábítószer fogyasztás céljából megszerzése, melyet az elsőfokú ítélet a II/1-3. pontokban rögzít, ez esetben is téves az az ügyészi álláspont, hogy 1/2007. BJE. számú jogegységi határozat előírta volna a terhelt bemondása szerint le nem foglalt kábítószer hatóanyag tartalmának összeadását. A jogegységi határozatban írtakra figyelemmel az elsőfokú bíróságnak a vádlottak kábítószer fogyasztásával kapcsolatban kifejtett jogi indokolása ezért a következőkkel egészítendő ki.

A jogegységi határozat 4/b.) pontja az alsóbb fokú bíróságok részére kötelező iránymutatást tartalmaz arra nézve, hogy ugyan a Btk. hatályos szabályozása a fogyasztást nem határozza meg elkövetési magatartásként, de a Btk.-t módosító 2003. évi II. törvény 17. §-ához fűzött miniszteri indoklás 2. pontja utal arra, hogy az továbbra is büntetendő. Kifejti továbbá a Legfelsőbb Bíróság, hogy a fogyasztás tipikusan a megszerzés, tartás elkövetési magatartások formájában, de más módon is bekövetkezhet, mert a **kábítószer-megsemmisítés** több módon is lehetséges. Ebből az a következtetés vonható le, hogy a fogyasztás nem azonos a megszerzéssel, mert a fogyasztás megsemmisítést jelent. Ha az elkövető a kábítószer annak megsemmisítése előtt megszerezte, úgy nem a

megsemmisítésért - melyet a törvény nem büntet - hanem a megszerzésért tartozik felelősséggel. A jogegységi döntés 4/c./ pontja pontosan részletezi azt is, hogy a természetes egységbe tartozó magatartásoknál - például fogyasztást megelőző megszerzéseknél - azt a hatóanyag tartalmat kell összeadni, amely az elkövető birtokába került.

Azzal kapcsolatban, hogy **mi minősül megszerzésnek** az 1/2007. számú jogegységi döntés nem tartalmaz iránymutatást. A Legfelsőbb Bíróság azonban más bűncselekményeknél ezirányban már számos eseti döntésében állást foglalt. Így a lőfegyverrel visszaélésnél kifejtette, hogy a lőfegyver birtokosának az tekinthető, aki azt viszonylag tartósan a hatalmában tartja. Nem valósul meg a lőfegyver megszerzése, ha az elkövető azt a tényleges birtokostól csupán rövid időre veszi magához. Az ilyen cselekmény elkövetője nem válik a fegyver birtokosává, ezért a lőfegyverrel való visszaélés büntetét nem valósítja meg (BH. 2000/46., BH. 1998/9., BH. 1995/554.). Ugyanezt a gyakorlatot követi a Legfelsőbb Bíróság a közokirattal visszaélés tekintetében is, amikor az elkövető pillanatnyi hatalmába került okiratot nem tekinti az okirat megszerzésének. A lőfegyverrel visszaélésnél a bírói gyakorlat állandó a tekintetben is, hogy **a lőfegyver megszerzését követően annak megsemmisítésével a bűncselekmény véget ér, és az elévülés megkezdődik.**

A Legfelsőbb Bíróság **EBH. 1999/3/III.** számú határozatában kifejtette, hogy nem valósítja meg a közokirattal visszaélés vétségét a közokiratnak a pillanatnyi, rövid ideig tartó megszerzése.

A Fővárosi Ítéltábla áttekintve a Legfelsőbb Bíróság előbbi gyakorlatát arra az álláspontra helyezkedett a fogyasztási típusú elkövetői magatartások értékelésénél, hogy **megszerzésnek a fogyasztást megelőző pillanatnyi, rövid ideig tartó uralom nem tekinthető**, azaz ha az elkövető a bizonyítási anyag szerint, meg nem cáfolhatóan csupán ennyi ideig tartotta magánál a kábítószer a megsemmisítés előtt, emiatt nem büntethető. A kábítószerrel visszaélés fogyasztási típusú elkövetője a kábítószer megsemmisítéséért szintén nem vonható felelősségre. A **büntetőjogi felelősséget a kábítószer-fogyasztást megelőző birtoklása alapozza meg**, s a fogyasztást megelőzően birtokolt hatóanyag tartalmat kell össze adni.

Az 1/2007. számú jogegységi döntés 4/c. pontja szerint, ha csak a kábítószer elfogyasztásának tényére van adat, akkor a mennyiség, illetve a részmennyiségek megállapítása **a bizonyításra tartozik.**

A jogegységi döntés tehát e részben sem ellentétes az ítéltábla gyakorlatával.

Az elsőfokú bíróság nagyobb részt helyesen sorolta föl a büntetés kiszabása során irányadó bűnösségi körülményeket. A tényállás változása folytán azonban II. r. vádlott tekintetében mellőzte a másodfokú bíróság a súlyosító körülmények köréből a cselekmény elkövetésében betöltött vezető szerepét. Ezzel szemben e vádlott közreműködése a jelentős mennyiségű kábítószer megszerzésében bűnsegédi bűnrészességet valósította meg, ami további enyhítő körülmény. Tekintettel arra, hogy a III.r. vádlottól lefoglalt marihuána tiszta hatóanyag tartalma a jelentős mennyiség alsó határát alig több mint háromszorosan haladta meg, ez nem minősül olyannak a bíróságok által rendszerint tárgyalt több százszoros mennyiségeket

figyelembe véve, hogy ennek súlyosító hatása lenne, hanem ellenkezőleg az állapítható meg valamennyi vádlottnál, hogy a cselekményük alsó határ közeli. Ezért ezt a súlyosító körülményt valamennyi vádlott tekintetében mellőzte a másodfokú bíróság. További enyhítő körülménynek értékelendő ugyanakkor mindegyikük javára az elsőfokú bíróság ítélete óta eltelt további időmúlás.

A vádlottak és védőik enyhítésért bejelentett fellebbezése alapos, az ügyész súlyosításért bejelentett fellebbezése csak IV. r. vádlott mellékbüntetése tekintetében alapos.

A cselekmény minősítése II. r. és IV. r. vádlott javára, míg a bűnösségi körülmények valamennyi vádlott javára megváltoztak. A Fővárosi Ítéltábla ezért valamennyi fellebbezéssel érintett vádlott tekintetében a Btk. 87. § (1) bekezdés és a (2) bekezdés d./ pontja szerinti enyhítő szakasz alkalmazásával tartotta indokoltnak a büntetés kiszabását. A főbüntetés tartamát ezért mindhármuk tekintetében jelentősen enyhítette. A korábban büntetlen IV. r. vádlottal szemben pedig a Btk. 89. § (1)-(3) bekezdése alapján szabadságvesztés végrehajtását fölfüggesztette, emellett a közügyektől eltiltás mellékbüntetést mellőzte. A Btk. 64. § (1) bekezdés b./ pontja alapján - a hatásosabb visszatartás érdekében - a megfelelő jövedelemmel és vagyonnal rendelkező vádlottal szemben pénzmellékbüntetést is kiszabott, melyet meg nem fizetés esetén Btk. 65. § alapján 1.000,- forintként kell egy-egy napi fogház büntetésre átváltoztatni. Dr. Veress Tibor igazságügyi vegyészszakértő által a le nem foglalt kábítószerre adott szakvéleménnyel kapcsolatosan fölmerült bűnügyi költséget a Be. 339. § (1) bekezdése alapján az állam viseli. Ennek folytán az elsőfokú eljárásban a vádlottakat terhelő bűnügyi költség összege a rendelkező részben írtak szerint alakul.

Az előbbieken részletezett indokok alapján a Fővárosi Bíróság ítéletét a Fővárosi Ítéltábla a fellebbezéssel érintett vádlottak tekintetében a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg az ítélet egyéb, törvényes rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A II. r. vádlott előzetes letartóztatásának beszámításáról a Btk. 99. § (1) és (2) bekezdése alapján döntött.

A vádlottak és védőik sikeres fellebbezése folytán a másodfokú bírósági eljárásban fölmerült bűnügyi költséget a Be. 381. § (2) bekezdés utolsó fordulata alapján az állam viseli.

Budapest, 2007. év november hó 8. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.
előadó bíró

Dr. Lassó Gábor s.k.
bíró

A Fővárosi Bíróság 12.B.932/2005/90. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 3.Bf.100/2007/30. számú ítéletében írt változtatással a mai napon jogerős és IV. r. vádlottra vonatkozóan fel nem függesztett részében végrehajtható.

Budapest, 2007. év november hó 8. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke